

NEFROLOJİ

El Kitabı

Editörler
Yavuz AYAR
Mehmet USTA

© Copyright 2021

Bu kitabın, basım, yayım ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN
978-625-7409-07-0

Sayfa ve Kapak Tasarımı
Akademisyen Dizgi Ünitesi

Kitap Adı
Nefroloji El Kitabı

Yayıncı Sertifika No
47518

Editörler
Yavuz AYAR
ORCID iD: 0000-0003-4607-9220

Baskı ve Cilt
Vadi Matbaacılık

Mehmet USTA
ORCID iD: 0000-0002-6879-7744

Bisac Code
MED055000

Yayın Koordinatörü
Yasin DİLMEN

DOI
10.37609/akya.225

UYARI

Bu üründe yer alan bilgiler sadece lisanslı tıbbi çalışanlar için kaynak olarak sunulmuştur. Herhangi bir konuda profesyonel tıbbi danışmanlık veya tıbbi tanı amacıyla kullanılmamalıdır. *Akademisyen Kitabevi* ve alıcı arasında herhangi bir şekilde doktor-hasta, terapist-hasta ve/veya başka bir sağlık sunum hizmeti ilişkisi oluşmaz. Bu ürün profesyonel tıbbi kararların eşleniği veya yedeği değildir. *Akademisyen Kitabevi* ve bağlı şirketleri, yazarları, katılımcıları, partnerleri ve sponsorları ürün bilgilerine dayalı olarak yapılan bütün uygulamalardan doğan, insanlarda ve cihazlarda yaralanma ve/veya hasarlardan sorumlu değildir.

İlaçların veya başka kimyasalların reçete edildiği durumlarda, tavsiye edilen dozunu, ilacın uygulanacak süresi, yöntemi ve kontraendikasyonlarını belirlemek için, okuyucuya üretici tarafından her ilaca dair sunulan güncel ürün bilgisini kontrol etmesi tavsiye edilmektedir. Dozun ve hasta için en uygun tedavinin belirlenmesi, tedavi eden hekimin hastaya dair bilgi ve tecrübelerine dayanak oluşturması, hekimin kendi sorumluluğundadır.

Akademisyen Kitabevi, üçüncü bir taraf tarafından yapılan ürüne dair değişiklikler, tekrar paketlemeler ve özelleştirmelerden sorumlu değildir.

GENEL DAĞITIM

Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A

Yenişehir / Ankara

Tel: 0312 431 16 33

siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

ÖNSÖZ

Değerli meslektaşlarımız dünyayı etkileyen pandemi sürecinde, onun kısıcında olağanüstü günler geçiriyoruz. Bu süreçte sağlık çalışanlarının fedakarlığı yadsınamaz. Değerlerin yitirildiği bir dönemde mesleğini hayatı ile özdeşleştiren, gecesi gündüzü olmayan, fedakarlığın üst seviyede olduğu, kimi zaman kuru bir teşekkürün çok görüldüğü arkadaşlarımıza bizlerde bir katkıda bulunmak istedik.

Olağanüstü, farklı bir şey mi yaptık. Tabii ki hayır. Amacımız mesleğe yeni başlayan arkadaşlarımızın kolay okuyabileceği, çok sıkmadan özet bulabilecekleri bilgileri paylaşmaktı. Bu süreçte hayatını kaybeden meslektaşlarımızı ve hastalarımızı rahmet ve minnetle anıyorum.

Bizlere her türlü desteği veren başta sevgili eşim Şengül, çocuklarım Mehmet Eymen ve Sare Hüma ya ve değerli ailelerimize fedakarlıkları, anlayışları ve hayatımıza kattıkları için teşekkür ediyorum. Aynı zamanda ayak izlerini takip etmeye çalıştığımız, mesleği bizlere sevdiren ve adlarını buraya sığdıramayacağım değerli hocalarıma minnet ve şükranlarımı sunuyorum

Son olarak kitabın basımında yardımcı olan başta Yasin DİLMEN olmak üzere Akademisyen Kitabevi ne sonsuz teşekkürler.

Sevgi ve saygılarımla

Doç Dr Yavuz AYAR

22/04/2021-Bursa

ÖNSÖZ

Kitap özellikle iç hastalıkları uzmanı, aile hekimleri, Tıp Fakültesi intern ve stajyerlerine yönelik olup Nefroloji alanında küçükte olsa katkı sağlayacaktır. Dahiliye branşının temel bölümlerinden biri olan Nefroloji ile ilgili bilgileri sürekli dinamik tutmak önemlidir. Kitabın yararlı olacağını umar, tüm hekimlerimize bu Covid pandemi döneminde sağlık ve başarılar dilerim.

Hazırlanmasında ve yazılmasında çok fazla emek veren editör Yavuz AYAR hocama çok teşekkür ederim.

Kitabın hazırlanmasında bana desteğini esirgemeyen eşim Büşra, kızlarım Sude ve Esilaya teşekkürlerimi iletirim.

Doç.Dr. Mehmet USTA

Bursa 22/04/2021

İÇİNDEKİLER

Bölüm 1	Asit Baz Bozuklukları	1
	İsa KILIÇ Murat KAYA	
Bölüm 2	Sodyum Dengesi Bozuklukları	13
	Suat AKGÜR	
Bölüm 3	Potasyum Dengesi Bozuklukları	39
	Ahmet Hüsrev TEKELİ Deniz BAYRAM	
Bölüm 4	Akut Böbrek Hasarı.....	53
	Nimet AKTAŞ	
Bölüm 5	Kronik Böbrek Hastalığı	93
	Ekrem KARA	
Bölüm 6	Kemik Mineral Metabolizması Bozuklukları.....	115
	Mehmet USTA Süleybe Elvan ZAFER	
Bölüm 7	İdrar Analizi	133
	Sümeyye MEMET Barış DÖNER	
BÖLÜM 8	Diyabet ve Böbrek	145
	Abdülkadir ŞAHİN Yavuz AYAR	
Bölüm 9	Glomerüler Hastalıklara Yaklaşım	151
	Abdülmecit YILDIZ	
Bölüm 10	Hipertansiyon.....	161
	Emel IŞIKTAŞ SAYILAR	

Bölüm 11	Böbrek Nakline Yaklaşım	187
	Alparslan ERSOY	
Bölüm 12	Hemodiyaliz ve Periton Diyalizi	211
	Ayten GİRGİN Mehmet USTA	
Bölüm 13	Nefrolojide Acil Vakalar	229
	Ayten GİRGİN	
Bölüm 14	Ödemli Hastaya Yaklaşım	237
	Yavuz AYAR	
Bölüm 15	Gebelikte Böbrek Hastalıkları ve Hipertansiyon	249
	Mürşide Esra DÖLARSLAN Ahmet Alper KIYKIM	
Bölüm 16	Böbrek Hastalıklarında Serebrovasküler Olaylar	263
	Cemile HAKİ	
Bölüm 17	Sistemik Hastalıklar ve Böbrek	269
	Abdülkadir ŞAHİN Yavuz AYAR	
Bölüm 18	Kistik Böbrek Hastalıkları	281
	Mehmet USTA Büşra KARADAVUT	
Bölüm 19	Üriner Sistem Enfeksiyonları	289
	Hüseyin ÇELİK	
Bölüm 20	Üriner Sistem Taş Hastalığı	301
	Çağdaş Gökhan ÖZMERDİVEN Yavuz GÜLER	
Bölüm 21	Böbrek Hastalıklarında Histopatolojik Görüntüler	311
	Melike NALBANT Özge KAPAR Fevzi HARORLU	

YAZARLAR

Uzm. Dr. Suat AKGÜR

Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi,
Kütahya Evliya Çelebi Eğitim
Araştırma Hastanesi, Nefroloji Kliniği
ORCID iD: 0000-0003-1745-6744

Uzm. Dr. Nimet AKTAŞ

Bursa Yüksek İhtisas Eğitim Araştırma
Hastanesi, Bursa Tıp Fakültesi
ORCID iD: 0000-0002-5691-1976

Doç. Dr. Yavuz AYAR

Bursa Şehir Hastanesi, İç Hastalıkları
ve Nefroloji Kliniği
ORCID iD: 0000-0003-4607-9220

Uzm. Dr. Deniz BAYRAM

Bursa Şehir Hastanesi, İç Hastalıkları
Kliniği
ORCID iD: 0000-0002-2270-4127

Uzm. Dr. Hüseyin ÇELİK

Bursa Acıbadem Hastanesi, Nefroloji
Kliniği
ORCID iD: 0000-0002-7107-431X

Uzm. Dr. Mürşide Esra DÖLARSLAN

SBÜ Trabzon Kanuni Eğitim ve
Araştırma Hastanesi, Nefroloji Kliniği
ORCID iD: 0000-0002-8669-4212

Uzm. Dr. Barış DÖNER

Bursa Şehir Hastanesi, Nefroloji
Kliniği
ORCID iD: 0000-0002-5833-7453

Prof. Dr. Alparslan ERSOY

Bursa Uludağ Üniversitesi Tıp
Fakültesi, Nefroloji AD.
ORCID iD: 0000-0002-0710-0923

Uzm. Dr. Ayten GİRGİN

Bursa Şehir Hastanesi, İç Hastalıkları
Kliniği
ORCID iD: 0000-0002-2176-1912

Uzm. Dr. Yavuz GÜLER

Özel Yenibosna Safa Hastanesi,
Üroloji Kliniği
ORCID iD: 0000-0001-7770-8013

Uzm. Dr. Cemile HAKİ

Bursa Şehir Hastanesi, Nöroloji
Kliniği
ORCID iD: 0000-0002-0710-0923

Uzm. Dr. Fevzi HARORLU

Bursa Şehir Hastanesi, Patoloji Kliniği
ORCID iD: 0000-0002-7843-6010

Dr. Öğr. Üyesi, Emel İŞIKTAŞ SAYILAR

Ankara Ufuk Üniversitesi Dr. Rıdvan
Ege Hastanesi Nefroloji AD.
ORCID iD: 0000-0002-8824-6560

Uzm. Dr. Özge KAPAR

Medeniyet Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Patoloji Kliniği
ORCID iD: 0000-0001-6751-758X

Doç. Dr. Ekrem KARA

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi
Tıp Fakültesi, İç Hastalıkları AD.
ORCID iD: 0000-0003-0881-7851

Asis. Dr. Büşra KARADAVUT

Bursa Şehir Hastanesi İç Hastalıkları
Kliniği
ORCID iD: 0000-0001-7900-2030

Uzm Dr. Murat KAYA

Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Yoğun Bakım Kliniği
ORCID iD: 0000-0002-5320-079X

Uzm Dr. İsa KILIÇ

Bursa Şehir Hastanesi, Yoğun Bakım
Kliniği
ORCID iD: 0000-0002-0764-5982

Prof. Dr. Ahmet Alper KIYKIM

Mersin Üniversitesi Tıp Fakültesi İç
Hastalıkları AD, Nefroloji BD.
ORCID iD: 0000-0001-9922-9267

Asis. Dr. Sümeyye MEMET

Bursa Şehir Hastanesi, İç Hastalıkları
Kliniği
ORCID iD: 0000-0002-1535-0869

Uzm. Dr. Melike NALBANT

Bursa Şehir Hastanesi, Patoloji Kliniği
ORCID iD: 0000-0002-1896-986X

**Dr. Öğr. Üyesi Çağdaş Gökhan
ÖZMERDİVEN**

İstanbul Aydın Üniversitesi Tıp
Fakültesi, Üroloji AD.
ORCID iD: 0000-0002-0142-0897

Uzm. Dr. Abdülkadir ŞAHİN

Bursa Şehir Hastanesi, İç Hastalıkları
Kliniği
ORCID iD: 0000-0003-4256-3437

Uzm. Dr. Ahmet Hüsrev TEKELİ

Bursa Şehir Hastanesi, İç Hastalıkları
Kliniği,
ORCID iD: 0000-0001-6081-9446

Doç. Dr. Mehmet USTA

Bursa Şehir Hastanesi Nefroloji
Kliniği
ORCID iD: 0000-0002-6879-7744

Doç. Dr. Abdülmecit YILDIZ

Bursa Uludağ Üniversitesi Tıp
Fakültesi Nefroloji AD.
ORCID iD: 0000-0001-5941-9103

Asis. Dr. Süleybe Elvan ZAFER

Bursa Şehir Hastanesi İç Hastalıkları
Kliniği,
ORCID iD: 0000-0002-7282-7387